

Ese de done ori in septemana: Jol-a si Domi-see'a; era candu va pretinde importantia materieloru, va esi de trei seu de patru ori in septemana.

Pretulu de prenumeratiune

pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " " "
" patriariu	2 " " "

pentru Romania si strainetate:

pe anu intregu	12 fl. v. a.
" diumetate de anu	6 " " "

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune Ungargasse Nr. 23, unde sunt a se adresá si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditur'a; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anucle si alte comunicatiuni de interesu privat — se responde cate 7 cr. de linia; repetiri e se facu cu pretiu scadiutu. Pretiu timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

Esemplare complete mai avemu de la inceputulu semestrelui, adeca de la nr. 56.

Redactiunea.

Pesta, 16/28 aug. 1869.

Inalt'a Sa Domnulu Carolu a fostu primitu de Tiarulu Rusiloru la Livadia, cu tota onorea ce se cuvine unui domnitoriu.

Retornatu de acolo, Domnulu va mai cerceta — precum ni spune „Nordd. All. Z.“ — taber'a de la Furceni, si apoi va incepe o caletoria prin Germani'a si Franci'a. Din Viena se scrie ca acolo M. Sa Carolu va petrece incognito.

Camerile legelative se conchiamu pe 25 augustu/6 septembrie. Alegerile la senatu s'au indeplinitu mai tote.

Ceea ce nu scimu anca, este daca M. Sa va plecá pana a nu se deschide camerile, seu dupa deschidere?

Multi spera ca aceste caletorii vor delaturá din politic'a romana tote fluctuatiunile, si-i vor redá dreptiunea si securitatea ce s'a perdutu de unu de anu de dile si mai bine.

In Turci'a, guvernulu Sultanului pare ca a invetiatu ceva de la fosteles guvernare din Viena. Precum alta data Vien'a umbla cu tandale pinte romani si pinte unguri ghidindu caus'a nostra de nationalitate, fora a satisfice neci dreptatei nostre neci arrogantiei contrariloru nostri, — in tocm'a astadi turculu tandalesce in cert'a bisericésca ce s'a escatu intre greci si bulgari. Pana acum nu-su multiamti anca neci bulgarii neci grecii. Continuarea certe, departe d'a se poté splotá in folosulu guvernulu turcescu, lu silesce a tiené militia multa pentru pastrarea liniscei publice. Militi'a multa derima chiar statele tari, cu atat'a mai vertosu pre cele slabe cum e si celu turcescu. Derimarea, ruin'a, se prevede cu securitate, dar turculu n'o poté incunjurá caci i lipsesce resolutiunea energica prin carea se decida caus'a de certa.

De aci nu este de miratu, daca poporale nedreptate si apesate dintru imperat'a turcului, vediendu atata slabitiune la Constantinopole, neci mai mergu acolo se-si arete necadiriurile si se pretinda dreptate, ci insele cerca a-si face dreptate a casa precum potu.

Asie ni splicamu scirea, ce s'a res-panditu prin mai multe diurnale, ca prin Bosni'a si prin tienuturile vecine se pregatesce o rescóla armata in contra stepanirei turcesci. Bosniani vreu se fie mai practici de catu bulgarii.

Trista intreprindere din partea Bosniei! Dar nu se gasesce omu de omenia, carele se condemne resistinti'a apesatului in contra apesatoriloru. Prin acést'a nu vremu se dicemu ca bosniani sunt justificati deplinu: Nu, caci veri-ce intreprindere, numai rezultatulu o poté justifica cu desevarsire.

Tronulu lui Napoleone devenitu cestiune deschisa.

Diaristic'a européna, de-unu scurtu timpu a pusu la ordinea dilei si discute seriosu cestiunea: *Daca tronulu lui Napoleone alu III. Imperatului franciloru, mai este destulu de valorosu, ca se fia suferitu, seu ca elu a devenitu destulu de putredu, pentru a fi restornatu?*

Unii preciséza cestiunea astfelu: *Interesulu culturei si progresulu genului omenescu, mai a nume alu poporaloru Europei, — cere bre sustienerea dinastiei Napoleonidiloru, seu surparea ei?*

Abié doue-dieci de ani, de candu s'a urcatu Napoleone la potere, mai antaiu ca presiedinte alu Republicei franceze, era apoi ca Imperatu omnipotentu alu franciloru; — si ce sunt doue-dieci de ani in viet'a poporaloru?! Unu biatu minutu secundu, o clipita iute disparatória; — si cine a fostu Napoleone pervenitu? Fric'a si cutremurulu tronuriloru si claseloru din mil'a lui Ddieu, din dreptulu istoricu, si — credinti'a si speranti'a poporaloru si natiuniloru incatusiate si maltratate! — si astadi tronulu lui, necesitatea, folosulu stepanirii lui pentru genulu omenescu si pentru Europ'a — este in discusiune si trasa la indoiéla in publicu!!

Si prin cine s'a sternitu cestiunea? si intre cine se discute ea? si din care parte se ataca si se combate, si din care se apera si se sustiene tronulu, imperat'a lui Napoleone??

Este unu lucru pré remarcabile, pré caracteristicu si instructivu, a constatá acést'a, precum si motivele, din cari, si causele mai remote, mai afundu jacatória, pentru cari se face acést'a.

Sciti, cine a desceptatu cestiunea si

a pus'o pre tapetu? — *Democrat'a, barbatii poporaloru insielate.*

Sciti, cine-lu apera pre Napoleone? — *Jesuitismulu, drepturile istorice.*

Ce alt'a poté se dica acést'a, de catu, ca — *aparitiunea trebue se fia produputulu desamagirei si intr'o parte si in cea lalta!*

Dar se mergemu cercetandu mai de parte.

Democratii puri, seu republicanii — dicendu-le cu adeveratulu nume, pretindu si argumenta: Ludovicu Napoleone, casi unchiu-seu Napoleone Bunaparte, urcandu-se pe tronulu prin siróie de sange de patrioti si cu calcarea de juramentu si onóre, pentru a se sustiené pre acestu tronulu pecatului, conformu logicei naturale, a trebuitu se falsifice si a si falsificatu ideile si conceptele, si prin urmare libertatile, cultur'a si progresulu, si astfelu prin colosalea sa influentia a demoralisatu si a degradatu genulu omenescu, in locu de a-lu perfeptiuná si nobilitá; astfelu a facutu cele mai eficaci servitie iesuitismului si despotiloru, si cele mai cumplite si duratórie daune umanitatei; deci fiindu acésta conduita si tendintia — natur'a si basea inerinte tronului Napoleonidiloru, este invederatu, ca acestu tronulu trebue se fia trentitu si nemicitu — pentru interesulu supremu alu umanitatei.

Democratii dinastici, adeca cei ce credeau ca este cu putintia, si asié incercasera a se impacá cu monarchi'a, nu potu negá nici faptele si nici legi'a; totusi unii reconoscendu, altii nereconoscendu si amagirea pentru trecutu, in catu pentru presinte si viitoriu, cauta a se ascunde in feliu de feliu de reserve, seu ca mai sireti, seu ca mai pucinu cutezatori. Ei inse prin acést'a nu sunt priviti de mai pucinu periculosi!

Natiunali, toti de pretotindenia, parte pentru ca ei, dupa natur'a loru, sunt totu o data si democratii, parte pentru ca ei apucasera a prinde cea mai viua sperantia catra Napoleone alu III. si tocmái candu se credeau indreptatiti a sperá mai vertosu, atunci se vediura insielati si abandonati: ei trecu astadi de cei mai nemultumiti si mai inversiunati!

In fine — cei ce au scapatu de perire si s'au ridicatu si se sustienu de a supr'a altor'a prin Napoleone, cu unu cuventu, cei ce prin maestri'a, prin combinatiunile lui au devenitu — *macaru si numai ca unelte ale lui*, domnitori ai si-

tuatiunei, — ei, mai vertosu in Austro-Ungari'a argumenta astfelu: Este adeveratu, ca Napoleonidii s'au suitu la tronulu prin sange si calcarea de juraminte si de parole, si ca se sustienu si pana astadi mai vertosu prin fortia si insielatiune seu coruptiune, inse ei au facutu si multu bine: ei — au ruptu catusiele istorice, ce legau pretotindenia pre poporu si-lu tieneau sclavu unoru clase; Napoleone alu III. a spartu aliantia santa, a infrantu influenti'a muscalului in Oriinte, a astupatu isvórale pauperismului si proletariatului in Parisu si in Franci'a intréga, si a produsu o prosperitate materiale ne-mai-pomenita; dar a mai emancipatu si pre Itali'a si pre Ungaria etc. Prin tote aceste a inaintatu desvoltarea umanitatei si a binemeritatu de umanitate; prin urmare umanitatea avendu a li fi recunoscátoria Napoleonidiloru, este indetorata a li sustiené tronulu. —

Lasamu cui va placé, se cerceteze, daca catusiele istorice, ce legau pre popóra si le degradau la trépt'a de vite, le va fi frantu Napoleone, seu democrat'a de la 1789? Atat'a inse scimu si concedemu ca Napoleonidii de repetite ori rupsera poterica legatura de solidaritate dintre domnitorii despoti ai Europei, pentru scopulu — *ca se intre si densii intr'ens'a.*

Asemenea concedemu, ca Ludovicu Napoleone a spartu sant'a aliantia; dar lasamu fia-caruia se judece din consecintie, daca va fi spart'o pentru ca era contra poporaloru, seu pentru ca era contra sa si a familiei sale.

Nu negamu, ca a infrantu intru catu-va influenti'a Rusiei in Oriinte; dar lasamu la judecat'a presintelui si viitorului a decide: de alu caruia dragu, pentru alu cui folosu si castigu a facut'o?

Am auditu si am cetitu multe despre prosperitatea materiale din Parisu; o vedemu adesea aruncandu-si radiele si pana aici la noi; dar — paralelu cu aceea vedemu manifestandu-se si o decedere morale inca mai mare!

De emanciparea Italiei — care omu cu mintea si cu anim'a la locu — nu s'ar imbucurá, numai deca acésta emancipare ar fi adeverata si completa! ér de *emanciparea Ungariei* — intr'adeveru nu merita a vorbi; despre acést'a, afara de familie si clasea ridicata la potere, in tota tier'a nimene nu scie nemic'a, era nationalitatile striga in gur'a mare si se va-

Foisióra.

Biserica monastirei de la Curtea de Argesiu.

(Dupa unu reportu litografatu, de unu némtiu, barbatu de specialitate, pre timpul ocupatiunei austriace.)

I.

Monastirea Curtea de Argesiu ce se afla in man'a drépta pe calea postei la Bucuresci, in departata 1/4 de óra de la orasielulu de acelasi nume, 8 statiiu postali de la Bucuresci, 4 statiiu de la Sibiiu, are un'a din cele mai pompóse bisericu din Principatele-Unite.

Biserica acést'a edificata in stilu clasicu bisantinu e magnifica, poternica si totusi simpla. Are tote folósele si totusi forte putiene scaderi din architectur'a bisantina. Pe langa tota avut'a de detaiuri architectice, pe langa tota variatiunea compusetiunii formelor, totusi consórvá óresi-care consistate casta.

Edificatoriulu ei a nesuitu a dá acestui opu artisticu poterea unei impresiuni vie, male-rica, inse n'a perdutu din ochi formatiunea po-

terica a partiloru singuratece, neci caracterulu grandiosu si massivu alu intregului. Caci desi are multe turnuri, turnurele si cúpole, desi are cele mai diferite decoratiuni, totusi se infatiséza privitoriului forte armonica si ritmica formata, pare ca a esitu din una turnatura.

Tote partile din lantru si din afora, sternessu admirarea privitoriului, mai alesu turnurile. Au dimensiune gigantica si fundamentu tare, si totusi se pare ca esu din lantrulu besericii usióre si subtiri. Pretiulu loru artisticu originalu si frumseti'a e asemenea, inse totusi sunt forte diferitu formate.

Nu numai pentru architectur'a curata maestrosá, ce merita descriere speciala, e insemnata si demna de vediutu beserica acést'a in respeptu istoricu de cultura, ci mai alesu pentru genialele si numerósele ornamente, merita ca totu architectulu, desemnatoriulu seu sculptorulu s'o studieze.

Ornamentele acestea nu se potu descrie, si neci desemnarea cea mai diligenta nu le poté decopiá cu fidelitate naturale.

Numerulu loru e forte mare. Tote turnurile, ferestile, cornicelulu, portalulu, nenumera-

tele anghiuri, cante si coltiuri, precum si tote aripile besericii sunt provideute cu cele mai diverse ornamente, precum dóra nu se mai afla la alta beserica.

Multe feresti, rosete si lunete, si multe metópe gratióse in cornicelulu cununei sunt provideute cate cu 4 si 6 desemnari diferite, cari, scobite cu mana libera in pétra, dau besericea una fatia móle si eleganta.

Totu ornamentulu pentru sine luat, in privinti'a curatiei esecutarii si proportiuniloru esacte ale desemnariloru singuratece, lu potemu considerá ca modelu de tecnica perfectiunata. Fora repetite, ornamentele cele mai multe constau din compusetiune de linie frante, cari in multe feluri si in cele mai originali moduri se impletescu si forma totu felulu de figuri geometrice. La feresti se vede mai de multe ori form'a unei compusetiuni de frundie lucrata dupa regule geometrice. La rosete si lunete érasu se vedu plantici frante si impletite cu multu gustu, ce ar poté sierbí de formulariu diferiteloru rame de industria moderna etc.

Numai cercin'a ce cuprinde tota biseric'a sub cornicelulu acoperementulu in forma de

fune impletita in siese, ce era mai nainte colorata galbinu, aréta nisce figuri asemeni chipuriloru fantastice.

Altcmu trebue se admiramu multimea diferiteloru forme si avuti'a ideiloru la ornamentele ce paru asié de simple, de órace intre dinsele abié s'ar aflá doue cari se fie cu totulu asemene.

II.

Biserica in genere e bine conservata. Soliditatea straordinaria a materialulu de pétra, bunetea fora parchia a smaltului si cladirea artificiósa a singurateceloru parti, i dau taria vecinica.

Totusi a suferitu biseric'a de repetite ori, mai pe urma la anulu 1834 prin cutremurari de pamentu, unele daune simtitorie. In anulu pomenitu s'au desfacutu nisce petrii pe partea de catra medianópte din turnulu celu mai mare si au caditu josu. Pana mai de una di au remasu josu. Numai dupa ce s'a mai maritu daun'a in urmarea acést'a, s'a determinatu repararea turnulu.

Desi a costatu reasiedierea petriloru cadute aprópe la 9000 de piastri, totusi nu s'au reasiediatu bine, si petriile ér' stau se cada.

iera, că sunt injugate mai multu de ca-
tu sub absolutismu!

Dar nu aceste speciali cestiuni sunt
obieptulu de fondu alu acestui articlu, ci
am vré se scimu: *Ce va se dica aparitiu-
nea? Ce pôte se fia caus'a că imperati'a
Napoleonidiloru se face astadi cestiune
publica si se pune la ordinea dilei??*

Este sciutu, că pre catu timpu Na-
poleone alu III. vorbiá pentru dreptu-
rile legitime, adeca naturali ale popóralo-
loru, si se luptá pentru ideia de natiunalit-
tate si — totu mereu tienea la promi-
siunea sa d'a încoroná opulu seu cu in-
stitutiuni adeverate democratice, — tro-
nulu lui a fostu neatacatu in Europa,
*domni'a lui, nimene n'a cutezatu s'o face
obieptu de cestiune publica*; increderea
popóraloru si rabdarea conducatoriloru
loru — erá mare si insuflá respectu. Lu
veduramu inse in Mexicu urdinu si rea-
lisandu o aliantia cu despotismulu contra
republicei nordamericane, contra cuibulu
democratiei; lu veduramu apoi in Rom'a
cercandu-si puscele nóue in poporu si
versandu multu sange pentru cea mai
miserabile causa a secului; lu vedura-
mu la Salzburgu si curendu dup'aceea
formandu-se Austro-Ungaria pre bas'a
dreptulu istoricu, si o aliantia cu sacri-
ficarea celoru mai sante interese ale ce-
loru mai indreptatite popóra; vedura-
mu in fine intrigele cele mai infricosiate
in Oriinte, éra a casa in Franci'a oferin-
du-se, ca coróna opului, niscari concessiuni
fora nici o valóre adeverate, si si mai in
fine veduramu; *Domniea mai departe
a Napoleonidiloru in Franci'a — facu-
ta cestiune deschisa si pusa la ordinea
dilei si discussa in publicu cu tóta serio-
sitatea!*

Este pré invederatu, că imperatulu
Napoleone a retacitu si si-a incalcitu reu
itiele; S'a facutu proverbiiu, că — *la pa-
resitu stéu'a lui cea buna!* — Ori cum se
fie, credemu că este fora vin'a romanului,
este urmarea naturale a combinatiuni-
loru gresite si nemorali, si totusi nime nu
pôte avé mai pucina causa d'a se bucurá si
mai multa d'a se superá pentru acést'a,
de catu chiar romanulu, carele dupa fi-
rea lucrurilor se credea legatu de impe-
ratulu Napoleone cu cele mai poterice le-
gature de simpatia si sperantia.

Si-apoi rezultatulu acestei triste
aparitiuni — cine l'ar poté prevedé séu
precalculá!

Incheiamu pentru asta data, spri-
mendu-ne dorintia, ca Imperatulu Napo-
leone se-si revina in ori, se retórne la
sorgintea sa adeverate, la poporu, pre ca-
rele se-lu fericésca si cu carele impreuna
se se fericésca, — *déca dóra nu este pré
tardú.*

Babeui.

De langa *Bistra*, augustu.

(O parochia, a careiu organizare pôte
servi dreptu indemn.) O scire imbucuratória
avemu se aducemu la cunoscint'a on. publicu

Si in turnulu din stanga se vedu in urma-
rea cutremurarii de pamentu mai multe spar-
turi si crepaturi afunde, cari nime nu le baga in
séma si sunt predate stricarii totale. In turnulu
mare pe partea de catra média-nópte au peritu
mai jumetate din ornamentele pompóse ale unei
feresti mari. In timpul mai nou au imitatu una
roseta din partea de catra apusu sub cornice-
lulu de cununa si au asediat'o in loculu unei ca-
diute. Inse de o privesci si numai superficialu,
delocu vedi că e lucru nuou, fora gustu.

La cele 2 fasade laterali ale bisericii se
vedu pe tóta laturea intre feresti siese colu-
mne jumetate de marmore. In decursulu tim-
pului s'au formatu stilicidie artificióse pe ele,
cari facu se scura ap'a de sus de cornicelulu
de jos si contribuescu fórtu multu la scobirea
si stricarea loru.

Mare perdere a suferitu biserica si prin
perirea emailului coloritu ce decorá cercin'a
imensa de sub cornicelulu acoperementulu in
lungulu bisericii intregi, si din care ici colé se
mai vede cate o urma.

Totu asié de durerósa impresiune supra
amiculu de arte face si derimarea spalirului ce
incunjurá tóta biserica si din care au mai re-

ceditoriu, despre locuitorii romani gr. res. din
Rusebergu, cari ca ocnari, la numeru de 1209
suflete, impreuna cu cei de filial'a Ruschitia si
Losn'a, neavendu nici o palma de pamentu la
tiérina, au fipsatu dotatiunea parochului loru pe
anu cu 700 fl. v. a. 20 stenzeni de lemne adusi
in curtea parochului, cu cortelu din 4 incaperi,
cu gradina de legume; si de tóta excursiunea pa-
na la filiale in trebi spirituale cu trasura libera
si 1 fl diurnu. Aducendu acésta dotatiune fru-
mósa in combinatiune cu venitele celoru lalti
parochi, mai vertosu cu ale celor'a din locuri
muntóse, precum sunt tóte parochiile din regi-
mentulu de margine romano-banaticu, unde abié
ajunge venitul pre anu la 120—150 fl, se va
uimi fie-care, si va intrebá, cum de acesti oc-
nari, cari nici locu de casa propria nu posedu,
ci traescu asiá-dicendu din mana in gura, sunt
in stare a dotá atatu de bine pe preotulu loculu?

— éta modulu care sub scutul directiunei
montanistice se practica aci: fie-care lucrato-
riu dá din léf'a sa pre luna 9 cr. pentru stol'a si
birulu preotulu; éra pentru sustinerea besericii
si a scolii, pentru plat'a invetiatoriului si a
clopotariului la 1 1/2 cr. de la florinu pre luna,
in lad'a de pastrare a directiunei. Din cruceri
bine chivernisiti au ajunsu in acea pusetiune
acum in catu au o beserica de nou zidita, incun-
giurata cu stachete turnate din feru, in lantru
frumosu ajustata si zugravita, carea se pôte
mesurá cu besericile de orasie; au unu capitalu
de 8912 fl. 72. cr. au o scóla frumósa cu cortelu
pentru invetiatoriu si cortelu frumosu pentru pre-
otu; dotéza afara de parochu, si pre invetiatoriu
cu 288 fl la anu si 4 stengeni de lemne, afara de
lemnele scolii. Se vede dara din acestea, că din
picatura ese balta, si unde se unescu mai multi
in cugete, potu face multu. Déca acesti colonis-
ti sunt in stare cu cruceriu loru a sustiné si
dotá asiá de bine beserica loru, scóla, pre paro-
chu, invetiatoriu si pre clopotariu carele inca
capeta la anu 102 fl si 4 stengeni de lemne,
apoi ce vor se mai dica crestini romani din ce-
le lalte comune gr. res. cei cu proprietati de
pamentu si case alese? au dóra nu li va fi ru-
sine se dica, că ceea ce pôte dá unu diasiu, nu
pôte dá elu ca posesoru de pamentu?! Se luá-
mu unu ocnariu d. e. care ar avé se capete pre
luna 20 fl. din care se sustiene pre sine si fami-
lii'a, si vom aflá că elu dá pentru sustinerea
bisericii si a scolii, pentru dotatiunea parochu-
lui si a invetiatoriului pre luna 39 cr. éra pe
unu anu intregu 4 fl 68 cr. De vom încercá
acést'a la proprietarii de pamentu a efectúá prin
sinódele parochiali, protopresbiterali, si diece-
sane, atunci de siguru vom dá de nevoia, pentru
că inca de acum se audu descoperiri nefavorabili
in privint'a dotatiunei preotiloru nostri cu léfa
ficea. Servésca inse tuturor'a, romanii Ruse-
bergulu de modelu, si precum acestia din pu-
tienelulu loru castigu, tindu ajutoriu cuvenitu
preotulu, bisericii, scolii si invetiatoriului
intr'unu chipu demnu de tóta laud'a, asiá nu-si
lase nici cele lalte comune pre parochulu loru
neconsideratu, ci cu ocaziunea antaiulu sinodu
parochialu se-si manifesteze voint'a cea buna
intru imbunatatirea subsistintiei parochului,
regulandu intre sine in locu de stola si biru o plata
anuala dupa numerulu familielor, cari contri-

buire ar fi se se depuna in lad'a besericii spre
pastrare si buna chivernisire prin epitropia pa-
rochiala, căci pana nu se va stabili in felulu
acést'a o léfa regulata pentru preoti, pana atunci
preotimea gr. or. romana, nu va poté radica ca-
pulu de seracia, ci va remané totu pre langa in-
grigirile de pana acum de a-si nutri famili'a de
astadi pre man' ingrigitoriu numai de sine si
famili'a sa, dara de a éconduce pre alii nici prin
minte nu-i va trece.

Noi i gratulamú parintelui Velovanu paro-
chului din Rusebergu, că i-a ajutatu Ddieu do
a scapatu prin bunavoint'a poporeniloru sei si a
directiunei montanistice de nesigur'a subsistin-
tia, sub carea gemu inca ceilalti preoti si con-
frati ai lui. I dorimu progresu mare pe carier'a
luminarii poporeniloru sei.

Ciacova 31 iuliu 1869 s. v.

(Afacere scolara) Pentru ca natiunea ro-
mana se scie ce s'a otaritu in Petromanu cu
privintia la scólele confessiunale romane, —
damu publicitatei acésta

„Plenipotentia

Prin care noi din josu scrisii basandu-ne
pe gratiosulu rescriptu alu naltului ministeriu
magiaru regescu de cultu si instructiune, publi-
catu cu dtulu 1 aprilie a. c. nr. 49z, in nume-
le tuturor comunelor greco-orientale romane
din cottulu Torontalului, tienstorie de proto-
presbiteratulu romanu a Ciacovei, ca plenipo-
tentiatii aceloru comune, plenipotentiámú pe
dlu Georgiu Craciunescu catichetu si profesoru
de limb'a romana in Temesióra, numai si numai
ca se descópera in senatulu scolasticu cottense
decisiunea finala a nóstra a tuturor'a si unani-
ma: „că noi pana atunci remanemu pe langa
institutiunea pubei nóstre scolastice de pana
acum *confessionale*, pana ce in sinodulu nostru
greco-oriental romanu cu influint'a naltului cleru
si ablegatiloru nostri civili si militari de confessi-
unea nóstra romana se vor face alte reforme;
pana atunci nu vom concede neci suferi ca de
alta confessiune si limbagiu individi se se ame-
stece in crescerea si educatiunea juventutei nó-
stre romane, căci pe crescerea prunciloru confes-
sionali se baséza sustinerea autonomiei nóstre
bisericesci.“

Acéstea tóte susmemoratu plenipotintele
nostru in senatulu scolasticu cottense cu cuven-
tulu si in scriu se propuna, apoi din data se re-
cédá.

Sig. Petromanu, 13 iuliu 1869. In pre-
sint'a mea ca preside Ioane P. Seimanu m. p.
protopresb. et ases. traetului Ciacovei scóloru
directore etc.; Mihaelu Radu m. p. parochu
adm.; Marco Petrasco m. p.; Pavelu Sculianu
m. p.; Toma Menguer m. p.; Gavriile Rado-
vanu m. p.; Panta Marcoci m. p.; Andreiu
Bugarin m. p. cons. ases.; Sima Cercelu m. p.;
Sima Tantiu m. p.; Ioanu Pop Neagoe m. p. paro-
cu; Artemia Istvanu m. p. docinte; Georgie
Barobar m. p.

Giula, augustu 1869.

(Essamine in scólele poporate) de aici, se
tienura domineca in 20/7. infatisiandu-se, dupa
sant'a liturgia preotii, parinti si unu numeru fru-
mosu de ascultatori.

Copii din scóla prima, dederu respunsuri
destulu de nimerite, amesuratu fragedei loru
etati.

In scóla a dóu'a, essamenulu se incepú c'o
natiune bine nimerita, rostita din partea unui
invetiacele, éra la sfarsitu alti duoi invetiacei
romani asemene oratiuni. Obieptele propuse fu-
sera: cetirea romana cu litere si cirilice, cea ma-
giara si germana, doctrina relig., istoria bibl.,
geografi'a, gramatic'a pana la declinatiuni (nu
pré departe) computulu din capu si cu cifre.,
scrisórea si cantarea. Capilasii intonara cu totii
cantece natiunali. Respunsurile in acésta clasa
fura parte eminente, parte bune si bunisióre.
Diliginti'a invetiatoriloru fu recunoscuta cu mul-
tiamita. Pó intii se inprasciara indestuliti si bu-
curosi promitiend' a satisface suatulu de a-si
tiené copiii la scóla pana in alu 15 anu alu eta-
tei.

a. c.

Publicatiune

despre ajutóriile date studintiloru romani se-
raci in decursulu anului scolariu 1868/9 din
partea domnei *Catarina* si dloru *Antoniu*
si *Georgiu de Mocioni*:

	fl.
Lui M. Bunciu, juristu in Pesta	180
„ P. Vasiciu, „ „ Gratiu	150
„ El. Traila, „ „ Oradea-mar.	100
„ E. Popu, „ „ „	100
„ A. Gaita, „ „ „	100
„ I. Nemoianu, „ „ Dobritinu	120
„ T. Lupia, „ „ „	100
„ V. Spataru, „ „ Posionu	80
„ A. Miescu, viterinariu in Pesta	60
„ T. Ratiu, gimn. d. cl. VII in Aradu	80
„ D. Opra, „ „ VI in „	60
„ P. Milu, „ „ VII in Seged.	60
„ S. Suciu, „ „ IV in Sarvasiu	60
„ Avr. Miciosi, „ „ in Temesióra	40
„ N. Giau, „ „ II	40
„ D. Selceleanu, „ „ III. in Logosiu	40
„ M. Chiritia „ „ „	40
„ N. Marianu „ „ „	40
„ N. Ribariu, la esam. de telegrafistu	50
„ L. Gataiantiu „ „ drepturi	50

La o palalta: 1550 fl.

Alte spriginiri si ajutórie particulare, ase-
menea cele date din partea H. Sale dlui *Andrei*
de Mocioni nu s'a aflu de bine a se publicá.

Fiindu că existe firmulu propusu, d'a re-
duce numerulu si a mari cuot'a ajutóriloru,
nuoi stipendisti de ocamdata nu se vor pri-
mi, *decatu in casuri extraordinarie*; éra cei
mai susu numiti, sunt provocati, intru catu pa-
na in acestu momentu nu si-ar fi datu undeva, la
locu competinte suplicile cu aretarea progresu-
lui si seraciei, si indreptatirei préste totu, — a
le tramite acelea catu mai curendu la adres'a
Redactiunei Albinei, insemnandu in fruntea a-
dresei espresu si subtrasu: „*In causa de stipen-
diu.*“

Repetimu si accentuámú si astadata, că do-
cumentele au se se alutare — nu in originale, ci
in copie vedute si intarite prin care-va dintre
barbatii nostri natiunali cunoscuti, pentru ca ele
se nu mai aiba a fi retramise.

In fine observámú, că totu insulu va avé

masu capciele de feru in unele locuri.

Daunele acestea si altele ce se vedu la
acestu opu artificiosu s'ar poté cu nu pré mari
spese repará, daca unu conservatoru anumitu
ar veghiá supra acestei bisericii pompóse. Asié
inse se pôte că si ea cu timpul va ajunge la
sórtea altoru maretie monuminte de arte din
Romania — va cadé in ruine.

III.

In catu privesci jurulu din tienutulu bise-
ricii, in respectu topograficu, lu potemu numi pi-
torescu.

Asediata pe una culme lina, se naltia
maestosu peste locuintiele omenesci, si numai
Carpatii gigantici acoperiti cu neua stau de
asupra; la peciórele ei curge Argesulu cu ap'a-i
cristalina, ér' juru imprejuru o incunjura pomi
roditori.

Prospectulu frumosu inse se rapescé bise-
ricii de edificiele ruinate din apropiare, de cla-
diri neinsemnate, incepute si de ani de dile pa-
resite, gramedi de ruine sat.

De multu timpu s'a decisu a eliberá acestu
maretiu opu artisticu de stafagiele desfigurató-
rie. Spre scopulu acést'a trebuiau se derime
edificiulu monastirescu ce sta se cada, si trebu-

iau se-lu edifice in mica departare intr'unu stilu
mai demnu de bisericu. Totu asié se cuveniá
a derimá si edificiuulu micu seminariulu si a edi-
ficá altulu mai frumosu si mai simetricu. Inse pa-
na acum'a tóte au remasu numai decisiune.

Mai multi regenti au domniut de la desem-
narea nuoului locu de edificare, mai multi epi-
scopi dup'olalta au avutu resiedintiele in mona-
stirea acést'a, si totusi nu s'a executatu decisiu-
nea. Din contra, edificarile intreprinse s'au in-
treruptu, fundamentulu mai gat'a alu seminariu-
lui nuou e déjà stricatu; multimea mare de ma-
teriale aruncate un'a peste alt'a, parte a putreditu
parte s'a stricatu, si tóte aceste bastióne neeste-
tice sunt caus'a că biserica in tóta splendórea
ei numai atunci o putem vedé, déca ne aflámú
in curtea monastirii, pe candu din departe ne-
micu nu vedemu din ea.

Acést'a pôte fi caus'a că fórtu putieni ca-
letori straini cercetara pan'acum biserica si că
neci unulu n'o descrie, incatu strainetati e mai
de totu necunoscuta.

Indigenii inse cunescu biserica monastirii
de la Curtea de Argesiu nu numai ca locu de
pelegrinagiu ci si ca celu mai pomposu edificiu
din Romania.

Biserica si-are legendele si traditiunile
ei, si in districtulu Argesulu canta si tiegani
cantari referitórie la acelea.

Pan' acum n'a culesu neci publicatu ci-
neva legendele si cantarile poporali.

Despre edificatoriulu bisericii inca se scie
fórtu putienu positivu. In monastire nu se afla
neci una cronica, neci altu actu istoricu, si neci
de la unu monacu nu se potu capeté date sigure
istorice despre acést'a.

IV.

Documentulu celu mai securu istoricu
despre fundatoriulu bisericii se afla pe 4 tabule
de ambe laturi ale portalului. Acést'a e sepatu
in pétra cu litere cirile in limb'a slava vechia si
cuprinde cam urmatóriile:

Epist. catra Romani cap. 8, versu 14.

„Caci pe cari ii indémna spiritulu lui Dumne-
diu,
Sunt fiii lui Dumnedieu.“

Si eu Ioane principe Neagoe, sierbulu
domnului nostru Isus Cristos mi-am adusu a
minte că multi domnitori au gubernatu pe ace-
stu pamentu, inse n'au ajunsu intru imperati'a
lui Dumnedieu; alti domnitori inse, cari nainte

se însemne lamuritu loculu, unde-si va urmâ studele, s'eu adres'a, sub carea se i se spezeze ajutoriulu ce i se va acordâ.

Sabiu, 13 august. Suntemu in acea placuta pusetiune, cã putemu si noi aduce la cunoscutiã publica decisiunea ministeriale in trãb'a controveisei celei de optu-dieci de ani, ce s'a prelungitu din cause politice între fiii unei si aceleiasi biserici, dara de doue nationalitati — romane si grecesci.

Decisiunea acest'a ministeriale s'a publicatu in Consistoriulu nostru in 30 iuliu a. c. era partiloru competente li s'a facutu cunoscuta ieri, d'ca suntemu bine informati.

Decisiunea ministeriale suna in urmatoriulu chipu :

Nr. 9561. In privint'a complanarii controveisei escate între crestini greci si romani in caus'a bisericeii greco-orientale din Brasiovu cu hramulu „S. Treimi“, cu privire la documintele alturate la relatiunea comisiunii investigatã, emise in obiectulu acest'a prin ordinatiunea din 16 decemvru an. tr. 1868 sub nr. 1213. am aflatu de lipsa, a rendui urmatoriile in intiesulu articolulu de lege IX. §. 9. din an. 1868 :

1. Fara indoieã fiindu cã in numit'a biserica de la infintiarea ei mai multi ani s'au intrebuintatu limb'a grecesca si romana la servitiulu dumnediescu, acestu usu e de a se pestrã si pre viitoriu astfelu, ca la biserica se se aplica doi preoti egalu indreptatiti, dintre cari unulu se sevarsiesca slujb'a dumnediesca in limb'a grecesca, era cel'a laltu in cea romanescã, alegendu-se preotulu grecescu de catra crestini greci era celu romanescu de catra crestini romani conformu sustatãreloru reguli, si dotandu-se ambii preoti cu plata egala din vistier'a bisericeii.

2. Fiindu cã din documintele substernute de comisiunea investigatã fara tãta indoieã se lamuresce: cã dreptulu si indetoria de a manipulã averea bisericesca si tãte fundatiunile intregi comunitati bisericesci si scolari din anul 1796 incependu le-au exerciatu crestini greci si le exercieã si in diu'a de astadi: pentru aceea pre bas'a lamuritei orenduieii a §. 9. a legii IX. din an. 1868: „ca adeca acei crestini gr. or. cari nu se tienu nici de nationalitatea serbesca, nici de cea romana, se vor lasã totu in acele drepturi si de aici inainte, cari le-au avutu pana acum intru administrarea independinta a afaceriloru lor bisericesci si scolari, in liber'a intrebuintiare a limbei lor la cultulu dumnediescu, precum si intru manipularea averei bisericesci si fundatiunali“ — acestu usu e de a se pestrã si mai departe; remanendu crestineloru romani acelu dreptu, ca, incatu facu pretensiuni de proprietate la vre-o parte din fundatiuni, se si le aduca in valãre pre calea legii.

3. Usulu de pana acum, in urm'a caruia socotelele averiloru bisericesci si fundatiuniloru se tramiteau la organele regimului spre cercetare, ne mai fiindu in conglasuire cu dreptulu de autonomia, ce s'a asiguratu bisericeii gr. or. prin legea din an. 1848 XX si 1868 IX: cercetarea susu numiteloru socoteli se va midiloci prin stepanirea suprema bisericesca.

Cu executarea acestei orenduieii se insarcineã consistoriulu archidieceasanu.

Bud'a, 30 iuliu 1869.

Isufu bar. de Eötvös m. p.

In legatura cu cele de mai susu adaugemu unu telegramu, ce ni-a sositu de la unu amicu din Brasiovu in acela-si obiectu. Telegramulu suna :

„Actulu s'a publicatu. Romanii participa, grecii nu. Ascãpta prin magistratu. Preotulu grecescu ceru copia.“ (Tel. Romanu.“)

Economia.

De la a. 1866 in cãci, de candu cu bataliile cele formidabili din Boemi'a, s'a facutu cã o dicatãria de tãte dilele cumca: Austriacii au fostu batuti la Sadow'a de catra dascalii scõleloru primarie si de catra profesorii din Prusi'a. Acest'a însãmna, cã luminele, cunoscutiile, sciintia erã reprezentate in armat'a prusiana in gradu neasemenatu mai mare de catu in armat'a austriaca. Corporali si sergenti prusiani portã cu sine carte strategice, de care la noi se vedu numai pe masciorele oficiariloru din statulu magioru (Generalstab). Cu unu cuventu, prusianii, francii scl. sciu carte multa, era noi scimu pucina, s'eu tocma nimica, era anume sciintiele fizice si exacte la noi inca totu mai sunt fãrte despretiuite. Sunt cati-va ani, de candu noi din parte-ne scriemu si dicemu la tãte ocasiunile bivenite, cã pre noi nu ne va mai umili, neci subjugã si sugrumã neci unu inemicu *cu corpus juris*, s'eu *cu dogmatic'a*, ci d'ca este cã se fimu sters din seri'a popãlorulu si natiuniloru, apoi perirea nãstra ni se pregatesce prin alte arme multa mai formadabili, adeca prin *fisica* si prin *matematica* si in specie prin *mechanica*, *chemia*, *istoria naturala*, prin compasulu corabierulu si prin anghulariulu tecniculu, prin *comerciu si industria*.

Este cunoscutu, cã romanulu celu mai sarantocu nu-si dã bucurosu copilulu la comerciu, s'eu la vreo profesiune industrialã, ci pana mai are unu petecu de pamentu, ilu tine la vite si la cãrnele aratului, s'eu — ilu dã de sierbu la altu economu mai avutu, pentru cã din simbria se-si face vite si mosiãra. N'am trecut cu vederea neci aceã impregiurã, cã tenerimea nãstra, cata invetia — si invetia fãrte multa — pe lã scõlele unguresci, contrage asemenea inca si altu despretiu (cum am dice: boierescu) asupra comerçului si a industriei. In gur'a boierimeii din patri'a nãstra, a fi comerciantu s'eu profesionistu, însãmna a te degradã si a te renumera între venitici, pentru cã anume cã comerciantu tu treci in categoriã greciloru, armeniloru, evreiloru, era cã profesionistu tu esti s'eu nãmtiu si inca nãmtiu ticalosu, s'eu sasu ruginitu, s'eu inca ceva corciturã, precum e una parte mare a locuitoriloru din Clusiu, Aiudu etc. Acestu spiritulu boierescu, antidemocraticu, nepatrioticu, prin urmãre si fãrte periculosu, ilu sbeã in sine si tenerimea nãstra, era consecutiile cele mai funeste ale acestei proceduri s'au vedutu si mai de multu, se vedu inse in dilele nãstre inaintandu in una progresiune inspaimentãtoria, in catu de nu vom dã si in acestã cestiune flagranta

educatiunei alta directiune, se pãte precalculã cu certitudine periodulu, in carele noi vom deveni straini in tier'a nãstra, d'ca inca totu nu mai voimu se ne scuturãmu odata de prejudetiele stupide si de lenea romanescã.

(„Transilvania“)

G. B.

Varietati.

== (Complotu de rapitori de fete jidane in Galitia.) Din racovia se respandescu de catu-va timpu faime despre disparerea mai multoru fete tinere jidane. Acã vr'o 14 dile se depeã unu diuaru de Viena, cã intr'unu satu aprãpe de Cracovia doue-dieci de tineri poloni, mascati, diu'a la mediadi prinsera o fãta israelita si o dusera intr'o monastire. Scopulu si motivulu nu se scie; se dice cã doi din acestu complotu s'ar fi descoperitu si pusu la inchisãre, for'a fi potutu scãte din ei ceva lamurire, fiindu cã autoritãtile publice nu vor se li face procesu fora invoire de la ordinariatu s'eu din partea episcopulu catolicu! Istoria, cum ni se enara, este calificata a ne pune pe cugete.

== (Fãrte caracteristicu intru spiritulu politicu de astadi.) „Il Movimento“ din Genova publica in forma de epistola partecularia catra Barrili, o nõua manifestatiune din partea lui Garibaldi, carea, privindu la starea politica nãstre si la impregiurãre de cari ne vedemu coplesiti, merita a fi cunoscuta in puntele ei de fondu. Ele suna: „Scumpule Barrili! Celebritãtile italiene oneste, in lantrulu sufletulu loru virtuosu infrante si umilite de comediã scãrbãsa si degradãtoria a vietii corupte si corumpãtoria a Luculiloru si Sardanapaliloru moderni, si-intãrsera cu despretiu faciã de catra acestia si fugu de istu soi de õmeni, cari din stupid'a loru ingrigire pentru burta, intemeiãra asã precum o vedemu intemeiãta acestã *subprefectura bonapartistica*, avendu densii nerusina-rea de a o numi — *patri'a (Italia) unita, libera si nedependente!* Ele, acele celebritati, au trecut, s'au stinsu tãte; — — — paresira lumea, fiindu cã nu puteau se suferã furtulu si asasinulu si batjocur'a numelu italianu; era cea cari au mai remasu, jacu in aerulu innecatoriu alu acestui afundu carcere;“ etc.

== O trasura caracteristica a datineloru rusesci in suerele mai nalte. Imperatãsa Rusiei citește cu predileptiune diurnalulu „Moskewskija Wjedomosti“, devenitu fãrte popularu in Rusi'a, pentru cã propaga ideã despre o solidaritate între rasele slave. Acestã fãia, sunt acum doi ani, guvernulu rusescu o suspinse. In unã de dile, intrebã imperatãsa de ministrulu Walu. jew: „Lungu timpu voi duce lipsa de „Moskewskija Wjedomosti?“ — Delocu in di'a urmãtoria diurnalulu pomenitu reparã.

== Serbii si romanii. Serbulu maioru Misia Anastasievici fundeã si intretiene in Romania cea mai buna si unica in felulu seu scõla satãscã! Serbulu Svetozaru Rancovu lasa cu limb'a-i de mörte 40,000 de fiorini pentru stipendiulu anualu a 4 studintu romani din Banatu! In fati'a acestoru acte de adeverata amicia vecinãla, nu potemu a nu strigã: se traesca natiunea serba! („Traianu.“)

(+) *Messia nouu in Ierusalimu*. Unu israelitu s'a dusu la ruinele bisericeii lui Solomonu

ca se se rãge acolo lui Dumnedieu. Candu i erã sufletulu mai tare ocupatu de adorarea fintiei dumnediesci, resunã din lantrulu ruineloru una vãce si-i descoperi cã ceriulu l'a alesu de messia nouu ca se impãce omenimea peatãsa cu Ddiu, totodata i demandã numai-decatu a se apucã de lucru. Israelitulu reintãrse iute la Ierusalimu, si adunandu multime de poporu, i se presentã ca alesulu ceriulu, ca messi'a. Poporulu departe d'a crede cele audite, erã mai multu convinsu cã au de lucru cu unu nebulu, si cantara a-lu prinde ca se-lu duca in atare locasiu corespundietoiu celoru cu crerii moiati. Inse mare li fu mirarea si spaim'a candu veduã cã nebululu pretinsu s'eu messi'a celu nouu ii latiesce la pamentu cu pumnulu, ca pe nisce musce, pe cei ce se apropia de elu se-lu prinda. Tomii necredintiosi n'avura alt'a ce face ci o luara la fuga cãci 80 de insi erau dejã latiti la pamentu. Turburãrea ce totu crescea in orasiu, fece ca se intrevina militãsi si se-si cerce noroculu a pune man'a pe mesia, inse ce mirare! — militarii nu i se potura apropiã. Acum s'au dusu mai multi rabini la Ierusalimu ca se veda cum stã trãb'a cu messi'a si catu e de crediutu din tãte minunile lui.

== *Vorbe desfrenate*. In foile nemtiesci cetimu cã „Kolozsvari Közlöny“, gazet'a unguresca din Clusiu, vorbindu despre gimnãsiele din Sibiu, si aflandu cã intr'unulu se propune nemtiesce si nu unguresce, eschiamã cã acest'a este o „porcia“. Nemti ieu notiã de insult'a ce li se face.

== *Nu ni-ar stricã a grigi cevasi mai binisioru de armonia limbei nãstre*. Cetimu in „Gazet'a Trneci“ urmatoriile cacofonii strãordinarie, ce dens'a pana acum nu le faceã, si cum mai numai in Romani'a se pomenescu: „Gherl'a 22 aug. Astadi consistoriulu gherlanu respinse exoperarea consesiunei edarei unei foi bisericesci, a careria programa este apararea autonomiei bisericesci.“ Apoi de ce totu biserica, nu si b'serica, s'eu cum se postãza tonurile mai bine?

== *Acte sinodali ale bisericeii romane de Alb'a Iulia si Fagarasiu*. Date la lumina de Ioane M. Moldovanu. Din acestu opu a aparatu unu tomu, si costa 1 fl 10 cr. v. a. Se pãte — precum spune „Gaz. Trn.“ — percepe prin d. profesore Ioane M. Moldovanu (in Blasiu.)

Responsuri: Dlu Bidi. in R. Ffi securu cã daca poporeni ar voi se cladescã scõla s'eu biserica, preotulu neci n'ar potã neci n'ar cutezã se-i impedece.

Dlu Andriãnu: Multiamimu. Ni voi trimite si de altede de folositu.

Dlu G. D. poste rest. la Caransebesiu. Nu ni-ai spusu numele. De scrisorile anonime nu ne potemu ocupã.

Dlu P. in Gh. Nu-su pressiani precise. Apoi mai slabescã din latinesc'a, cã spre simintesci. Dar continua deprinderea si Te voi perfectunã.

Dlu A. D. in Bichisiu: Loculu ce-lu numesci „competinte“, a lucratu reu de asta data.

Dlu Unu preotu in front. mil: Ai lucratu cu diligintia si pre intiesu o tema de carea tocm'a acum'a nu ne potemu folosi, cãci n'avãmu anca monastiri, ce vom capetã vom sustienã, dar nõue romanii nu vreu se faceã, mai bine scõle. Episcopii nostri in draga voia potu fi din preoti mireni. Ce scriã diãriile din Viena de calugãrii papistasi, nu-su tãte cu lapte; mai toti acei diãristi sunt ovrei cari nu prã sciu stimã ce nu e ovreescu.

mea au administratu bine imperat'a lumescã, au facutu multu bine si au iubit pe Dumnedieu din tãta inima, au ajunsu si intru imperat'a ceriulu, dupa cuventulu profetulu Davidu :

„Fericitu e celu cu pietate cãci va vedã pe Dumnedieu, cãci numai prin pietate se va curati de peccate.“

Candu mi-am adusu a minte de acestu cuventu santu, m'am insufletitu de dorulu ardietoriu, pãcuratei si binecuvantatei dõmne si nascãtoria de dumnedieu, vecnicei feciãre Maria a zidiã biserica, avendu nestemperatulu doru a fi partasiu de imperat'a ceriulu.

Cu ajutoriulu lui Dumnedieu mi se lumina mintea, si considerandu cã biserica de mai nainte din Curtea de Argesiu e vechia si stricata, cu tãta precugetarea am ziditu biserica menita maririi si adorarii feciãrei sante Maria, spre care scopu am daruitu tãte satele mele, lacuri de pesci, tigani, cumpene, tãsaurii in aur si argintu, margaritariu si petrii scumpe.

Totusi conjuru pe urmatoriulu meu in numele facatoriulu ceriulu si alu pamentulu si in numele pãcuratei maice sale, si-lu rogu: se nu lasa ca se se nemicesca acestã santa casa ce-am zidit'o noi spre onãrea si gloriã lui dumnedieu.

Ilu rogãmu: a nu lasã ca biserica se fie locasiulu pãseriloru si animaleloru selbatice.

Elu se fie protectorulu peleginariloru si monaciloru, ce se rãge aici lui dumnedieu si ce vor locu aici.

Manile lui se nu periclite averile bisericesci. Cãci de iã ceva din ele nu le iã de la mine, ci le iã de la Dumnedieu. Pentru acest'a eu nu-lu blastemu, inse dumnedieu si facatoriulu lumii lu va binecuventã, d'ca va omeni biserica si-o va inavuti cu averile sale. Prin acest'a se va onorã pomenirea mea, si prin acestã fãpta nobila se va face partasiu imperatiei ceresci unde lu va daru dumnedieu si creatoriulu cu plãceri netrecãtoria si fericire eterna. Aminu.

Se facemu amintire si de abatii si monacii ce vor locu aici.

Densii se nu primescã scumpetãtile si averile ce le vor aduce boiarii sub ori-ce pretestu, fie numai si din temere si ingrigire ca se le ascunda aici, ca se nu ajunga monastirea prin oresi-care nefericire in mani straine.

D'ca inse vr'unu abate s'eu monacu ar primi avere straina si ar ascunde-o in monastire, se fie anatemisatu si afurisitu. Aminu, Aminu, Aminu.

„Inscriptiunea bisericeii a santei diecese Curtea de Argesiu, scrisa de Neagoe - Voda patronulu ei in anul 1517.“ —

Cu vointã tatalu santu a ajutoriulu, a fiului si a prã santulu spiritu.

Dorint'a ferbinte si optarea intima a cladi o biserica santa in onãrea nemaculatei mame a Domnulu, me indemnãra a pune temeiu bisericeii acesteia. Cã desã putienu sciu din sant'a scriptura, dar atat'a sciu cã ce dice gur'a Domnulu nostru Isus Cristos in sant'a sa evangeliã Matei capu 17: cã de-am avã din credintia barem atat'a catu e unu graunte de mstaru, peccatele nãstre totu ni s'ar iertã. Si daca am senti pocaintia desi tardiu, totu am gasi gratia. Pentru cã Isus Crestu iubescã pre õmeni, si Elu primescã pre celu de pre urma ca pre celu d'antãiu. Si erãsi se dice in evangeliã lui Ioanu: „cine va veni la mine, nu-lu voiu respinge.“

Pentru aceea, fratii mei, cari si Voi ati truditu la acestu santu locasiu, ori cine ati fi, fiti convinsi cumca Crestu iubitoriulu de õmeni va primi in gratia trudã vãstra si veti ajunge intru imperat'a ceriuriloru.

Eu seraculu peccatosu, carele am traitu in noroiulu peccatulu, io indrasnescu se me rogu la

mam'a lui Ddiu pentru toti aceia cari s'au u stanitu la cladirea acestei sante bisericeii, desã ar fi densii de alta religiune, pentru toti aceia cari in sudãrea fetiei lor au lucratu la acestu santu templu, pentru toti indrasnescu a Te rogã mam'a lui Ddiu curatã si nemaculatã: Primescã in gratia lucrulu lor, se nu-i lasi de rusine in diu'a judetiulu si li ajuta se stee de a drãpt'a Ta. Eu singuru nu potu se vi platescu destulu, cãci insumi am fostu prã lacomu a-mi adunã argintu si auru, dar me rogu lui Ddiu Domnulu si prã curate mamei Lui ca se vi respãtesca dupa vrednicia.

Acum Te rogu pre Tine santa feciãra Maria, carea esti sperant'a si mangaiãrea tuturor crestineloru, Te rogu pentru mine carele m'am nascutu in peccate, carele sum viã cea desiãta, smochinulu celu secatu si nefructuitoriu, õiã ce retacescã in pustia, te rogu prin cuvintele santei scripturi: „Fie-ti mila de mine, primescã-me ca robulu Teu.“ —

Neagoe Voivodu.

(Va urmã)

Indreptare. In nr. 64 in corespondintii a des-
pre alegerea a don'a din Nasoudu, in locu de 37 de
alegatori a se ceti 42; era in locu de 7 voturi, are
se fie 8. Acesta este rezultatul scrutiniului.

Cursurile la burs'a de Viena.

(In 27 augustu.)
Imprum. de statu convertatu cu 5 %
61.75 Imprum. nationalu 70.60 — Actiunile
de creditu 300. sortiurile de 1860, 99.60
sortiurile din 1864, 122.60; Oblegatiunile des-
sarcinarii de pamentu cele, ung. 81.50, ba-
natiche 80.—, transilv. 79.—; — bucovin. 74.25
argintulu 120.25, galbenii 5.78; — napole-
onii 9.82 1/2.

Concursu.

La scolile gimnasiale, reale si comerciale
romane gr. or. din Brasiovu se deschide con-
cursu pentru urmatorele posturi de profesori:

1. Unu profesoru de *sciintele naturale*
pentru gimnasiulu intregu si de *matematica*
pentru gimnasiulu inferioru. Acestu profesoru
fiindu necesitate va predá unele obiecte din
sfer'a sa si la scol'a reala si la cea comerciala.

2. Unu profesoru de *comptabilitate, Arit-
metica si Corespondentia mercantila* la scol'a
comerciala cu aplicare eventuala si la scol'a
reala.

3. Unu profesoru pentru *Geometri'a de-
scriptiva, Desemnulu lineariu si Aritmetica* la

scol'a comerciala si la scol'a reala.

4. Unu profesoru de *limb'a franceza*
pentru Gimnasiu, scol'a reala si scol'a comer-
ciala.

Salariile anuale pentru posturile de sub.
1. 2. si 3. sunt de 800 fl. v. a. si prospectu de
inaintare la 900 fl. v. a. era pentru profeso-
rulu de limba franceza de 600 fl. v. a. pe anu.

Limb'a, in care se predau obiectele la
tote scolile amintite, este cea romana. Fiecare
din profesorii alesi va servi anulu primu de
proba, era in anulu alu doilea aflandu-se co-
respondentioru chiamarii sale, va primi decre-
tulu de denumire definitiva.

Doritorii, de a ocupá unulu din aceste
posturi, se binevoiesca a asterne la subscris'a
Eforia celu *multu pana in 15 Augustu a. c. s. v.*
concursule loru insocite de documintele, prin
care dovedescu: a) ca sunt nascuti Romani de
religiunea ortodoxa orientala, b) ca au
conduita morala si politica buna si c) sunt
calificati pentru postulul, la care competedia.
— Culficatiunea la postulul 1. se documente-
dia prin testimoniu de maturitate si prin ates-
tatu despre absolvarea cu succesu a facultatii
filosofice la vreo Universitate; era pentru pos-
turile 2 si 3. prin testimoniu despre absolvarea
unei scoli reale seu comerciale superioare, seu
a unui institutu tehnicu. Se intielege de sine,
ca acei competitori, cari vor dovedi cualifica-
tiune mai mare seu prin esamene formale seu

prin praca'a castigata pana acum'a, vor fi
preferiti.

Brasiova 19/31 iuliu 1869.

Efori'a scoliloru centrale romane gr. o-
rientala:

Damianu D a t c o m. p.
3-3 presiedinte.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de inventiatiuru
la scol'a poporala gr. or. din comun'a Vizm'a
Emolumintele impreunate cu acesta sta-
tiune sunt:

In bani 121 f. v. au. 2 1/4 jughere de
liveda, 1/4 jug. intravilanu, 24 meti de graú,
24 meti cucurudiu, 12 orgi de lemne.

Doritorii de a ocupá acestu postu inve-
tatiurescu vor ave a inzebra petitiunile loru
concursuali (timbrate) cu estrasu de botezu,
testimoniu despre absolvarea pedagogiei, de-
spre serviciulu de pana acum, si portarea mor-
rala si politica atestata, si astfelu inzastrate
a le transpune subscrisului pana in 30 sept. s.
v. a. c.

Lipov'a 27. iuliu 1860.
(3-3) Joane T i e r a n u m. p.
distr. protop. si inspectoriu scolariu.

**Banc'a generala de assecuratiune reciproca
„TRANSILVANIA“
PUBLICATIONE.**

Fiindu subscrise 2000 de actiuni la fondulu de intemeiare a banc'eí nóstre
de assecuratiune se va incepe conformu §. 6 din dispusetiunile introducatore a sta-
tuteloru cu primirea de assecuratiuni pe vietia.

Insinuari se primescu la directiunea generala in Sibiiu, la tote representan-
tiile tienutale si speciale precum si la tote organele societatií.

Sibiiu in 22 augustu 1869.

**Administratur'a suprema
a banc'eí generale de assecuratiune
reciproca „Transilvani'a“**

1-2

Orarie eminente si bune.
DEPOSITULU DE ORARIE **M. HERZ,**
alui
orologiaru orasianescu
Viena, Stephansplatz nr. 6.

in dosulu curtei lui Zwettl ofere alu seu depositu mare de totu felulu de orarie, bine regulate cu
garantia pe un anu, cu pretulu curentu. Pentru se-care orariu regulatu se da garantia in scrisu.

Orarie portative de Genf

cualitatea cea mai eminente esaminata de c. r. imprimaria de bunu.

Orarie pentru barbati,	de aur :	Cylinder, aur nr. 3, 8 rub.	30-36	cu 2 fedele, 8 rubini	45-48
		„ cu fedelu de aur	37-40	email. cu diamante	58-65
		Anker cu 15 rub.	40-44	„ cu sticle crist.	56-60
		„ mai fine, fed. d'aur.	46-60	„ cu 2 fedele	54-59
		„ cu 2 fedele	55-58	„ email. cu diam.	70-89
		Cylinder cu 8 rubini	15-17	Remontoir,	70, 80, 100
		„ cu doue fedele	15-17	„ cu 2 fed. 100, 110, 130	
		„ cu sticle cristale	15-17	„ Afara d'acestea se afla ori	
		Anker cu 15 rub.	16-19	ce felu de soiu de orarie.—Orarie	
		„ mai fine cu fed. de arg.	20-23	de argintu se aurescu pentru fl.	
		„ cu doue fedele	18-22	1-1.50	
		„ mai fine	24-28	Monogramme si insemne se facu	
		„ engl. cu sticla cristalina	19-25	forta estinu. — Se afla orarie de aur	
		Orariu Anker de armia, f. dup.	24-26	si d'argintu cu insemne unguresci.	
		Anker Remontoir, fine se ra-		Alarmatoriu cu orariu, 7 fl.	
		dia la nechia	28-30	Alarmatoriu cu orariu, cari a-	
		„ cu 2 fed.	35-40	prindu si luminarecandu aiarméza,	
		Remontoirs sticle cristal.	30-36	6 fl.	
		Anker Remontoirs de armia	38-45	cu fedelu de aur	
				email. cu diamante	
				cu sticle cristaline	
				42-43	
				42-45	

Depositulu celu mai mare de

Orarie cu pendulu (Pendeluhren) fabricate proprie

cu garantia pe doi ani.

a se trage in se-care di 9, 10, 11 fl.
" totu la 8, di 16, 17, 18, 19, 20 22 fl.
" se bata la ora si la 1/2, 30, 33, 35 fl.
Reperaturile se facu hatu mai bine; insarcinari din strainetate se efectueza cu cea mai mare
punctualitate trimittie. eu-se competinti'a anticipativa, ori posticipendu-se de la posta; ce nu convine se primescu
in chimb. Orarie, aur si argintu se primescu in sobimbu cu pretiurile cele mai inalte.
Trimittendu-mi-se pretiulu ori ca se primescu la urma de la posta, trimittu si in strainetate orarie, p en
ndataura ege, si pentru cele ce nu se tienu trimittu banii pe posta. 31 —24

Spre luare a minte!

Tote mobilele ce se aducu in comerciulu Romaniei se procura din Viena, de
aceea efectuescu eu tote insarcinariile cu 25% mai estinu.

Galeri'a de mobile

a lui

Jos. Raftl, Opernring 17.

se recomanda prin depositulu ei de fabrica avutu sub garantia, oferindu cele mai
nuoi si mai fine mobile de la

mesari, tapetiari si de lussu,
garniture de salone, chilie de prandiu si de dormitu,

divane, otomane, balzache, scamne de leganatu etc. precum si cele mai estine mobile pen-
tru servitorii. Depositu de fabricate precum orologie, cautatorie, candelabre, lampe,
ampel, carniése, curtine. Mai multe sute de picture pentru salone si alte multe nuoi
si vechi picture artistice si obiecte diverse. Carte de modelu cu 250 de desemnatori
ce contine si pretiurile se pote procura pe langa dopunerea sumei de 5 fl. care
suma se rebouifica la insarcinari mai mari, si e neincungiaratu de
lipa mai alesu pentru comperatorii de cuantitati mari. (5-12)

**Uniculu medilocu si celu mai bunu pentru
Crescerea perului,**

suntu: Preparatele de unu perulu, de Vil. Abt.
in Viena.

privilegiate de Majestatea Sa c. reg. apostolica.

Serisori de recunoscutia: Domoulu Vilelmu Abt la Viena! sum fericitu prin
resultatulu eminentu a pomadel de unu perulu facuta de dta, si te rogu urgente
se-mi trimitti pe posta 2 laditie cate cu 50 cr. Primescu inca odata multiamirea mea pre cordiala
pentru inventatiunea domniale cea pre pretiuita pentru omenimea patimitoria, si inga-
duiescu de odata se dai publicitei aceste sire pentru ca cu timpul se pera din limba conventulu
„capu pleslugu“. Cu profiandu stima Josifu Zimmermann in Karlsbad.

Estrasu din „Foi'a periodica pentru medicin'a forensa, cur'a publica si igelatiunea me-
dicinala“ de datulu Viena, 6 augustu 1866:

Preparatele de unu perulu facute de Dlu Abt pe di ce mergu se bucura de imbratiasire
mai mare din partea publiculu, de ora-ce rezultatele ce se castiga prin ele in privintia
oreseerii si conservarii perului sunt intradeveru supradiatorie. Deci recomandam
cu caldura acestu preparatu curatu si estinu tuturora ce dorescu se si-conserve perulu.

Afara d'acestea preparatele lui Abt pentru unu perulu, spre conservarea
si crescerea lui, sunt bine recomandate inca prin mai multe de catu 1000 de epistole, — cari
in originalu stau fie cui la dispusetiune — precum si de capacitatele cele d'antain in medicina,
din Europa, si prin umare ori care alta premiare e suprafa.

Pretiurile in detaliu:

1 Flacu (sticlutia) de oleu filtratu de unu perulu cu
ori fara parfum 1 fl., in forma de pomada intr'o ladutia
decorata in modu elegantu 60 cr., ca cosmetica (medi-
locu de frumsetia) 50 cr., pomada de ast'a pentu a co-
lorá perulu in negru seu brunetu costa o ladutia din
sticla de alabastru 1 fl., ca cosmetica 50 cr., pomada de
barba, negra, blondina ori bruneta 25 cr., unu cartonu
(o ladutia de hartia grósa) pregatitu in modu elegantu
provediutu cu 5 bucati c. r. privilegiate preparata de
unu perulu, meritu spre decorarea unei mese de toa-
leta era mai vertosu aptu pentru presente; pentru
dame cu esbuchetu 3 fl., pentru barbati 2 fl. 80 cr.

ceiu mai nou, bunu si nevatomatoriu
Mediloculu de a colorá perulu, in negru si
brunetu cu 2 fl. 50 cr. unu car-
tonu; perii si peptene etc. pentru peptenare 50
cr. Pasta de coloratu perulu, negra,
si bruneta cu totu cu peptenu si peria 1 fl.
Reseda-Pomada pentru conservarea pe-
rului, o ladutia 1 fl., ca
cosmetica 30 cr.

Laptele frumsetii pentru frumsetiarea
fetií cu 40 cr. un flac.
Pasta aromatica de dinti pentru
conservarea dintiloru si a gingelloru cu 40 cr.
Eau Athenienne (apa ateniána) esintia
adevertu franceza pen-
tru perderea matretii, unu flacu 1 fl. Totu
felu'u de produse de parfumerie si altu felu
de articule de toaleta.

Procurarile in strainetate se facu pe langa trimitterea pretiului si 10 cr.
spese de invalidu.

Depositulu principálu de trimissu in cantitati mari si mici.

In salonulu meu de peptenatu. Stadt, verlängerte Kärnthnerstasse Nr. 51. si in fabrica:
Neubau, Neubaugasse Nr. 70.

Mai departe la D. A. Moll, apotecariu, Tuchlauben; Eduardu Haubner, apot. „Zum Engel“
am Hof; I. Weiss, apot. Tuchlauben; I. Ritter, Rothenturmstrasse nr. 19; la dl. dr. Girtler,
ap. Freitung si c. r. apoteca campestra la Stefansplatz. — In Aradu: (Schwellengröber) friseriu;
Brünn: la A. W. Wlasak, apot.; Bozen: I. Bedorlunger; Graz: H. Kielsauser si I. Purgleitner;
Krakau: I. Jahu; Klagenfurt: I. Dettoni, friseriu; Liöv P. Mikolasch; Lenza: I. Haunsteiner;
Laiibach: Ed. Mahr; Neugradisca: M. Kapunn; Olmütz: Carolu Steigel, friseriu; Oedenburg:
A. Meesey, apot.; Praga: I. Fürst, apot.; Pesta: I. v. Török, apot.; Posiunu: I. Wörsterlöw si F.
Heurici; Raab: F. Linzenmeyer, apot.; Reichenberg: Ludovicu Ehrlich, apot. Salisburgu: I.
Selammer; Szegedin: F. Weigl; Wr. Neustadt: Ch. Piemontesi.

Avisa! Afara d'acestea pomad'a facuta de mine se afla in tote apotecele mai alese, in
parfumerii in cele mai multe negótie, ce se deprindu cu parfumerii, precum
in Viena si in provincie asiá si in strainetate, si pentru a delatúra falsificarea aducu
la cunoscutia publica ca preparatele mele de unu perulu sunt provideutu cu indrumarea cam
se se folosésca precum si cu copi'a c. r. privilegiu nru 5640—2340 precum si cu marc'a mea
propria. 9 —12

Wilelmu Abt, friseriu' parfumaru, si proprietariu de privilegiulu c. r. in Viena